

Bruxelles, 10. siječnja 2022.
(OR. fr)

5015/22

LIMITE

FISC 1
ECOFIN 1

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	15294/21 - COM (2021) 823 final
Predmet:	Direktiva o uspostavi globalne najniže razine oporezivanja multinacionalnih grupacija u Europskoj uniji – rasprava o politikama

I. Ključni događaji i trenutačno stanje

1. Uključivi okvir OECD-a / skupine G-20 za suzbijanje smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS) postigao je 8. listopada dogovor o reformi međunarodnih pravila o oporezivanju dobiti multinacionalnih poduzeća. Sve države članice EU-a koje su članice Uključivog okvira pridružile su se Izjavi o rješenju s dva stupa za prevladavanje poreznih izazova koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva. Vijeće je u svojim zaključcima od 27. studenoga 2020. već izrazilo trajnu potporu radu Uključivog okvira¹.
2. Kao što pokazuju reakcije javnosti, taj dogovor, u kojem trenutačno sudjeluje 137 zemalja i jurisdikcija, važan je korak prema učinkovitom i pravednom sustavu oporezivanja dobiti.

¹ ST 13350/20.

3. Minimalna razina stvarnog oporezivanja („drugi stup”) temelji se u prvome redu na dvama pravilima koja treba primjenjivati u domaćem pravu („pravila GloBE”): i. pravilo o uključivanju prihoda (IIR), u skladu s kojim matično društvo multinacionalne grupacije podliježe dodatnom porezu s obzirom na svoje sastavne subjekte koji se oporezuju po niskoj stopi; i ii. pravilo o plaćanjima koja se nedovoljno oporezuju (UTPR), u skladu s kojim subjekt koji izvršava plaćanje drugom subjektu iz iste grupacije čiji se prihod oporezuje po niskoj stopi ne podliježe porezu u skladu s IIR-om može uskratiti odbitak za to plaćanje ili predvidjeti jednakovrijednu prilagodbu.
4. Ta pravila imaju za učinak uvođenje dodatnog poreza do najniže razine, upućivanjem na efektivnu poreznu stopu izračunanu na temelju jurisdikcije i primjenom zajedničkih definicija obuhvaćenih poreza i porezne osnovice, utvrđene s obzirom na računovodstvenu dobit. Primjenjuju se na multinacionalna poduzeća s prometom od najmanje 750 milijuna EUR u financijskim izvještajima. Najniža referentna porezna stopa za IIR i UTPR iznosi 15 %.
5. U pravilima GloBE predviđene su iznimke na temelju kriterija „izuzeća” i formule koja isključuje iznos prihoda koji odgovara fiksnom postotku (5 %) neto knjigovodstvene vrijednosti materijalne imovine i vrijednosti rashoda za plaće. Za prvih deset godina prijelaznim pravilom predviđa se da će to isključenje u vezi s izuzećem počinjati na razini od 8 % knjigovodstvene vrijednosti materijalne imovine i 10 % vrijednosti rashoda za plaće. Kad je riječ o materijalnoj imovini, stopa će se zatim godišnje smanjivati za 0,2 % tijekom prvih pet godina i za 0,4 % tijekom preostalog razdoblja. Kad je riječ o rashodima za plaće, stopa će se godišnje smanjivati za 0,2 % tijekom prvih pet godina i za 0,8 % tijekom preostalog razdoblja.
6. U pravilima GloBE predviđeno je i isključenje *de minimis* za jurisdikcije u kojima multinacionalno poduzeće ima promet manji od 10 milijuna EUR i dobit manju od 1 milijun EUR.

7. U skladu s Izjavom iz listopada o Uključivom okviru OECD-a / skupine G-20 drugi stup trebalo bi prenijeti u zakonodavstvo 2022., na snagu bi trebao stupiti 2023., dok bi pravilo UTPR trebalo stupiti na snagu 2024.
8. Uključivi okvir OECD-a / skupine G-20 konsenzusom je 14. prosinca 2021. donio ogledna pravila kojima se provodi Izjava iz listopada 2021. o načelima pravila GloBE i utvrđuju njihovi mehanizmi. Objavljena su 20. prosinca.

II. Cilj prijedloga direktive

9. Kako bi se osigurala provedba pravila GloBE na dosljedan način i u skladu s pravom EU-a, Europska komisija 22. prosinca 2021. predstavila je Prijedlog direktive Vijeća o globalnoj najnižoj razini oporezivanja multinacionalnih grupacija u EU-u².
10. Taj prijedlog direktive sadržava pravila u skladu s kojima će države članice primjenjivati dodatni porez na dohodak sastavnog subjekta koji se oporezuje po niskoj stopi. Prijedlog uključuje prilagodbu oglednih pravila OECD-a, što je opravdano potrebom za usklađenošću s primarnim pravom EU-a: u skladu s oglednim pravilima OECD-a IIR se primjenjuje samo na strane subjekte, odnosno na one s poslovnim nastanom u jurisdikciji koja je različita od one u kojoj je sjedište grupacije; međutim, nužno je da se IIR primjenjuje i na domaće subjekte kako bi direktiva bila u skladu sa slobodom poslovnog nastana.

² ST 15294/21.

11. Sva ostala obilježja sporazuma OECD-a (područje primjene, stope, isključenja itd.) ostaju nepromijenjena. Kako je predviđeno u oglednim pravilima OECD-a, predloženom direktivom omogućit će se državama članicama da se odluče za ubiranje dodatnog nacionalnog poreza s obzirom na rezidentne subjekte koji se oporezuju po niskoj stopi. Države članice koje odaberu tu mogućnost morat će izračunati dodatni nacionalni porez u skladu s pravilima GloBE koja će biti uključena u navedenu direktivu. Dodatni porez koji treba platiti na lokalnoj razini bit će odbijen na razini matičnog subjekta grupacije, koji će i dalje biti odgovoran za izračun dodatnog poreza za grupaciju u cjelini.
12. Prijedlogom se određuje 31. prosinca 2022. kao rok za prenošenje direktive kako bi nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi ta direktiva stupilo na snagu u skladu s rasporedom provedbe koji je usvojio Uključivi okvir OECD-a / skupine G-20 za BEPS (2023.).
13. Uz potrebu za prilagodbom područja primjene IIR-a radi usklađivanja s primarnim pravom EU-a, donošenjem ove direktive nastojat će se ostvariti još jedan cilj. Konkretno, time će se s vremenom osigurati visoka razina koordinacije nacionalnih zakonodavstava država članica koje provode drugi stup te će se osigurati veća pravna sigurnost i stabilnost, čime će se izbjeći situacija u kojoj bi se multinacionalna poduzeća koja posluju na jedinstvenom tržištu morala suočiti s različitim zakonodavstvima. Osim toga, stupanje drugog stupa na snagu diljem EU-a na isti datum, u skladu s rasporedom provedbe koji je utvrdio OECD, bit će snažna poruka predanosti država članica sprečavanju „utrke prema dnu” u području oporezivanja poslovanja.

III. Sljedeći koraci

14. Francusko predsjedništvo namjerava osigurati sve resurse potrebne za tehničko razmatranje prijedloga, stoga će prvi mjeseci polugodišta u poreznom sektoru uglavnom biti posvećeni tom pitanju. Razmatranje tog teksta na razini Radne skupine za porezna pitanja započelo je već 4. siječnja (na razini stručnjaka), nakon čega je uslijedila razmjena mišljenja u okviru Radne skupine za porezna pitanja (na visokoj razini) 6. siječnja 2022. Te su rasprave pokazale da se delegacije slažu s prioritetnim rješavanjem tog predmeta, uz pridavanje posebne važnosti vremenskom rasporedu za donošenje i prenošenje novih pravila.
15. Nakon dovršetka tehničkog rada na izradi nacрта direktive, nacrt će se podnijeti Vijeću (ECOFIN) radi postizanja političkog dogovora kako bi se nacionalnim parlamentima dalo dovoljno vremena za donošenje domaćeg zakonodavstva potrebnog za njezino prenošenje. Ministri i ministrice bit će obaviješteni u okviru Vijeća (ECOFIN) o napretku postignutom na tehničkoj razini.
16. Kako bi se pružile političke smjernice za daljnje tehničko razmatranje tog teksta, Odbor stalnih predstavnika stoga se poziva da predloži Vijeću da održi razmjenu mišljenja o sljedećim pitanjima:
 - a) Slažete li se s ciljem prenošenja pravila koja proizlaze iz međunarodnog dogovora o drugom stupu na dosljedan način i u skladu s pravom EU-a?
 - b) Slažete li se da bi tehničko razmatranje tog teksta trebalo prioritetno provesti kako bi se što prije postigao dogovor s ciljem uvažavanja rokova potrebnih za prenošenje?